

การวิจัยครั้งนี้ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบการดำเนินคดีอาญาของอัยการในลักษณะการสั่งคดีอาญา โดยหลักวิชาการและศึกษาเปรียบเทียบของต่างประเทศว่า ในปัจจุบันมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ หรือสมควรแก้ไข ปรับปรุงให้มีความยุติธรรม และมีประสิทธิภาพอย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อให้ทราบสภาพปัจจุบันของกระบวนการยุติธรรมไทยว่ามีข้อบกพร่องอย่างไร มีระบบการกลั่นกรองที่มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ 2) เพื่อศึกษาบทบาทอำนาจหน้าที่ของอัยการไทยและต่างประเทศ 3) วิเคราะห์ถึงคุลพินิจในการดำเนินคดีอาญาในการสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องของอัยการไทยและต่างประเทศ 4) ศึกษาวิเคราะห์การตรวจสอบใช้คุลพินิจของพนักงานอัยการไทย 5) เพื่อศึกษาหาแนวทางหลักเกณฑ์ในการสั่งคดีอาญาของอัยการ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพระบบการอำนวย ความยุติธรรม เพื่อเป็นการป्रบранปวนอาชญากรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ผลการวิจัย พบว่า การสั่งฟ้องเป็นอำนาจตาม ป. วิอาญา มาตรา 143 แต่ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน กระบวนการควบคุมการสั่งฟ้องของพนักงานอัยการเป็นระบบการบังคับบัญชา ซึ่งเป็นปกติธรรมดากองฝ่ายอัยการ และมีการตรวจสอบจากสำนักงานคณะกรรมการอัยการ (ก.อ.) สำนักงานวิชาการ สำนักงานคดีอัยการสูงสุด และสำนักงานคดีศาลสูง ส่วนประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย มีข้อสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ของอัยการสามารถขอค่าผู้บังคับบัญชาระดับสูงเพื่อตรวจสอบการใช้คุลพินิจของอัยการเท่านั้น แต่ในกรณีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องมีกลไกการตรวจสอบอำนาจของพนักงานอัยการทั้งองค์กรภายในและภายนอก

ดังนั้น เมื่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 143 ให้อำนาจอัยการใช้คุลพินิจในการสั่งคดีอาญา แต่ไม่ได้มีหลักเกณฑ์การสั่งคดีไว้ชัดเจน เห็นควรออกหลักเกณฑ์การสั่งคดีอาญาของพนักงานอัยการเป็นเอกสารสาธารณะควบคู่กับการใช้ประมวลจริยธรรมของพนักงานอัยการอย่างเคร่งครัด ก็จะเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบอำนาจความยุติธรรมและเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

The purpose of the research is to study about the system of measurement of prosecution order of State Attorney in criminal law by technical and study comparable between another country and Thailand have efficiency and suitable enough or not and how to improve the main idea are as follow: 1) To study defective of criminal justice 2) To study authority of prosecutor in Thailand and another country 3) To research the discretion of prosecutor in prosecution order and non-prosecution order of Thai State Attorney and another country 4) To study the process measurement in discretion of State Attorney 5) To find suitable way of prosecution order in criminal law for development criminal Justice

The result of research had found problem of prosecution order by The Criminal Procedure Code section 143 have the process to control by hierarchy that is the common for administrative section and checking by office of The State Attorney, Department of Technical Affairs, Department of Appellate Litigation. The people who has received injury by the act of the State Attorney can be only apply to the chief for checking the discretion of the State Attorney but in case non-prosecution order have measurement from in and out organization

Therefore when The Criminal procedure code section 143 The State Attorney have authority to discretion in prosecution order but no have the rule for prosecution order, to see it proper to have the code for prosecution order in public document and use it with the ethics code of The State Attorney together it will be improve the efficiency of justice system and civil rights protection.